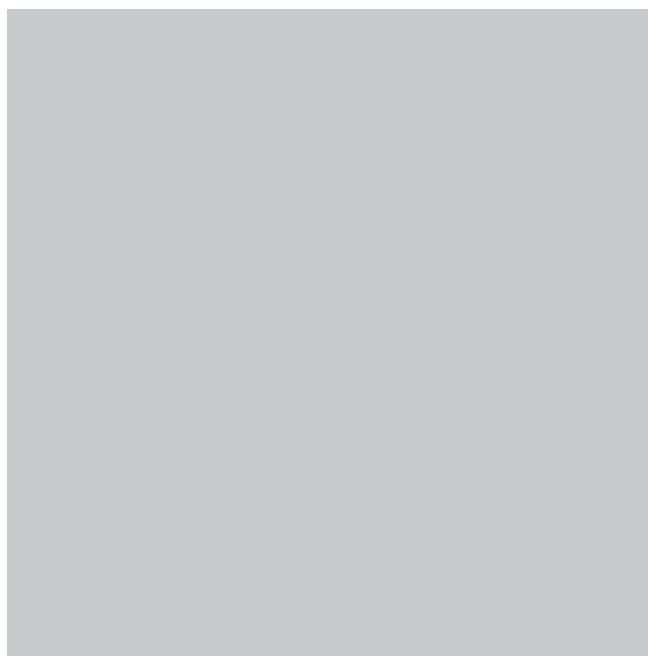

Årsrapport

STUDENTOMBODET VED NHH

NHH

INNHALD

1. INNLEIING	1
2. OM STUDENTOMBODET	2
3. SAMARBEID	2
4. SAKER	3
5. OPPFØLGINGSPUNKT FRÅ 2017	5
6. INNSPEL TIL NHH	7

1. INNLEIING

2018 har vore eit år prega av mange saker. I 2018 hadde studentombodet totalt 58 saker fordelt på 63 studentar, noko som gjer 2018 til det året med flest saker og studentar sidan oppstarten i 2016.

I løpet av 2018 har det vore mykje merksemd rundt seksuell trakassering både i samfunnet generelt og universitets- og høgskulesektoren spesielt. Det er likevel ikkje samsvar mellom auka i talet saker som har koma inn til studentombodet i same periode og den generelle merksemda rundt #Metoo.

Som studentombod får ein saker som ikkje nødvendigvis speglar institusjonen fullt ut. Studentane som tek kontakt har ofte saker som ikkje er A4 eller har opplevd institusjonen på ein måte som ikkje nødvendigvis er representativ for korleis fleirtalet vert møtt. Dette gjer at innhaldet i denne rapporten ikkje utan vidare kan takast til inntekt for at alle studentane ved NHH opplever det på same måte.

Studiebarometeret viser at NHH jamt over scorar høg innan kategorien «Organisering»,¹ som omfattar mage av dei sakskategoriene som kjem inn til studentombodet. Dette tilseier at dei fleste studentane jamt over er godt nøgde med NHH.

I denne rapporten ynskjer eg å gjera greie for nokon av saksområda studentombodet har jobba med i 2018 og gje nokre tilrådingar om kva som bør vurderast gjort annleis basert på erfaringane med desse sakene.

Bergen, 21. mai 2019

Sigbjørn Råsberg
Studentombod

¹ Omfattar mellom anna informasjon om studieprogram, administrativ tilrettelegging etc.

2. OM STUDENTOMBODET

Noregs Handelshøgskole (NHH) har hatt studentombod sidan 1. januar 2016. Ordninga vert etter alle solemerke lovpålagd² ila. 2019, men så langt er det studentombod ved totalt 13 institusjonar.

Sidan oppstarten er det Sigbjørn Råsberg som har vore studentombod ved NHH. NHH er den minste av institusjonane i Noreg med studentombod. Som ein følgje av at NHH er ein relativt liten institusjon inngår rolla som studentombod som éi av fleire oppgåver i stillinga til den som ikler rolla. Oppgåvene er estimert til inntil 30 % av stillinga. Av omsyn til uavhengigheit er det eit klart skilje mellom rolla som studentombod og dei andre oppgåvene som vert gjort av Råsberg som ein del av staben på NHH. Dei resterande 70 prosentane av stillinga knyter seg til anna juridisk arbeid enn studentsaker, då hovudsakleg knytt til anskaffingar, kontraktar og juridiske vurderingar.

Studentombodet er jurist og yter uavhengig juridisk rådgjeving til studentar i studentsaker. Verksemda er regulert i eit mandat gitt av styret ved NHH. Der vert det mellom anna slege fast at studentombodet er uavhengig og ikkje kan instruerast. Vidare er det presisert at studentombodet skal sjå til at sakene får ei forsvarleg og korrekt handsaming, og at studentane sine rettar vert tekne vare på og løysast på lågast mogleg nivå. Tenestene studentombodet yter er eit supplement, og ikkje eit alternativ, til rådgjevingstenestene, studieadministrasjonen si rettleiingsplikt etc.

I uavhengigheita ligg det at studentombodet har teieplikt etter forvaltningslova (fvl.) § 13 overfor andre, inkludert fagstab, administrasjon, leiing, studentar etc. Vidare skal studentombodet sjå på kva som er rett, ikkje isolert kva studenten ynskjer å oppnå. Studentombodet si rolle vil naturleg vera meir sentral i saker der studenten ikkje har krav på eller er representert med advokat, enn i saker der studenten har slik juridisk hjelp. Det er likevel grunn til å understreka at det ikkje ligg til studentombodet si uavhengige rolle å fungera som studenten sin advokat. I dette ligg det òg ei plikt til å realitetsorientera studentar som ikkje har ei sak. Studentombodet skal vera ein nøytral støttespelar som hjelper studenten til å fremja saka si på ein best mogleg måte og gjera prosessen studenten står i meir føreseieleg og oversiktleg. Med dette kjem det òg indirekte ei kvalitetssikring av vedtak og prosessar gjort av NHH.

Studentombodet er vidare observatør i læringsmiljøutvalet (LMU) ved NHH.

3. SAMARBEID

Samarbeid med andre er problematisk når studentombodet samstundes skal vera uavhengig og oppretthalda teieplikta. I ein del tilfelle vil det likevel vera tenleg å samarbeida med andre

² Hausten 2018 vart det gjennomført høyring om endringar i uhl. som mellom anna gjekk ut på å lovfesta studentanes rett til tilgang på studentombod.

for å nå eit best mogleg resultat. I saker der kontakt med studenten er oppretta vil dette kunne løysast med å innhenta eit samtykkje frå vedkommande.

Tilsvarande er det nyttig at dei som kjem i kontakt med studentar i fyrsteline gjev informasjon om studentombodsordninga og vidareformidlar kontaktinformasjon. Det at Studieadministrativ avdeling informerer aktuelle studentar om at dei kan søkja råd og hjelp hjå studentombodet bidreg til at studentane vert merksame på ordninga. Studieadministrasjonen er slik ein verdifull kanal for å marknadsføra studentombodet. Det er eit godt samarbeid mellom aktørane og studentombodet har inntrykk av at begge partar ser nytten av dialog med kvarandre.

Døme på slikt samarbeid er mellom anna at studentombodet har blitt invitert til informera nye kull med utanlandske studentar om studentombodsordninga. I utvalde saker har òg studentombodet vore i dialog med studieadministrasjonen om korleis saker kan og bør handsamast for å sikra ei best mogleg handtering i framtida. Ein føresetnad for slikt samarbeid er likevel at det let seg gjera utan å koma i direkte interessekonflikt.

Studentombodet har vidare halde kontakt med NHHS og nytta deira kanalar for å nå ut til studentar. Kontakten med NHHS har òg blitt nytta for å fanga opp eventuelle vibrasjonar, trendar etc., noko som er nyttig med tanke på korleis arbeidet skal innrettast. NHHS er til liks med studieadministrativ avdeling ein viktig kanal for å nå studentar som kan trengja bistand. NHHS har ilt. perioden vorte tilbydd moglegheit for kurs og innleiingar, men har ikkje ytra ynskje om dette.

Det mest omfattande samarbeidet i 2018 har vore med andre studentombod, og då særskild det norske nettverket. Dei norske studentomboda held kontakt digitalt og har eit mål om å møtast to gonger årleg til nasjonale nettverkssamlingar der aktuelle problemstillingar vert tekne opp saman med kompetanseheving, kunnskapsoverføring etc. I 2018 har det vore to samlingar – éi i Tromsø og éi i Bergen. Samlinga i Bergen vart halden i tilknytning til det skandinaviske nettverksmøtet som vart arrangert av studentomboda ved NHH, UiB og HVL.

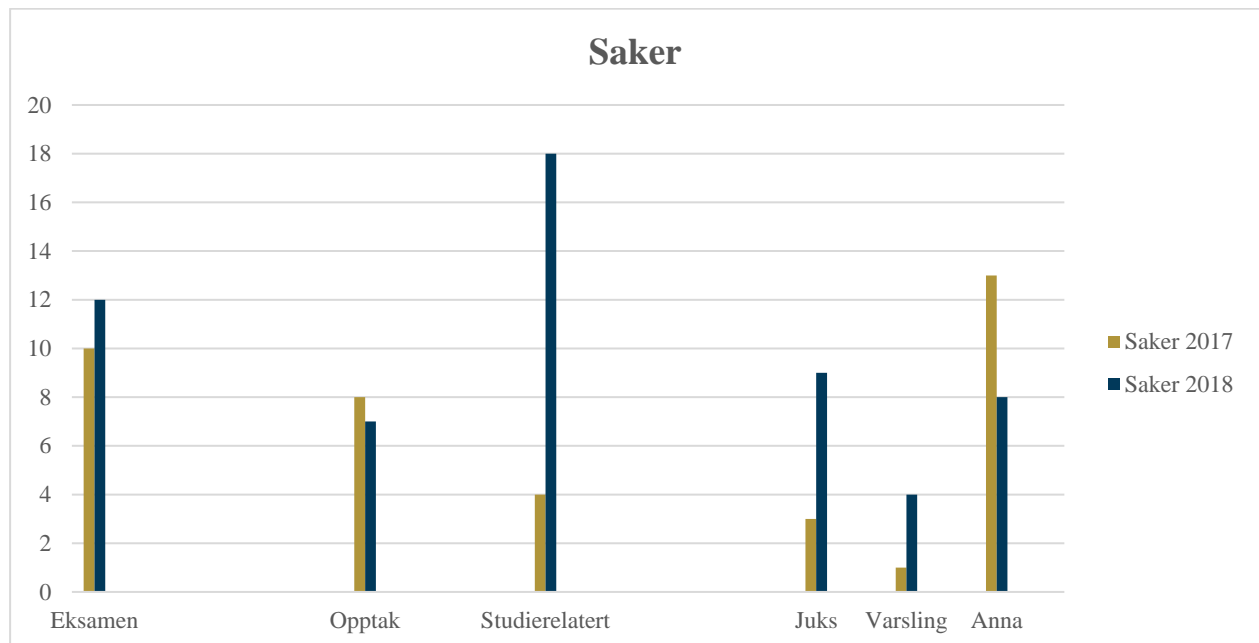
Vidare har studentombodet ved NHH delteke på den europeisk nettverkssamling i Edinburgh i regi av European Network of Ombuds in Higher Education (ENOHE). Tema for samlingane har mellom anna vore trakassering, handheving av uavhengigheit, varsling, tilrettelegging og etikk.

4. SAKER

Det vert ført statistikk over saker som kjem inn til studentombodet som krev meir sakshandsaming enn berre ei rask avklaring eller som kan visast vidare til annan og rett instans. Sakene vert òg arkiverte i NHH sitt arkivsystem med eiga skjerming slik at det berre er studentombodet og arkivsjef som har tilgang til sakene. Namn og anna som er eigna til å identifisera studenten vert i tillegg til sjølve innhaldet skjerna og kjem slik ikkje på postjournalen.

Studentombodet hjelpte i 2018 totalt 63 studentar fordelt på 58 saker. Dette er ein auke samanlikna med 2017 då tala var 50 studentar fordelt over 39 saker. Då studentombodet ikkje har tilgang til dei einskilde vedtaka som vert gjort av NHH sin administrasjon eller klagenemnda er det ikkje mogleg å seia noko om i kva omfang studentane får medhald etter å ha vore i kontakt med studentombodet. I mange tilfelle veit heller ikkje studentombodet om studenten går vidare med saka, då det er opp til den einskilde studenten om han eller ho informerer om dette.

I kva grad studentane går vidare med ei sak, og eventuelt får omgjort eit vedtak, seier likevel i seg sjølv lite om kvaliteten i tenestene studentombodet yter til studentane som søker hjelp. Dette må sjåast i samanheng med at det ligg i rolla som uavhengig tredjepart å òg realitetsorientera studentar i tillegg til at det er på å det reine at å styrka eller opplysa studenten si sak ikkje nødvendigvis vil vera tilstrekkeleg til å få medhald i ei klage.

Figur 1: Oversikt over talet saker pr. sakstype

Figuren over viser seks kategoriar der fire inneheld fleire sakstypar. Kategorien «eksamen» inkluderer saker knytt til tilrettelegging, eksamensforsøk og formell feil på eksamen, medan kategorien «opptak» inkluderer saker knytt til mellom anna overgang mellom bachelor og master, opptak til utanlandsopphald og innpassing av kurs. Saker under «studierelatert» knyter seg til sakshandsamingsfeil, studierett og permisjon. Under sekkeposten «anna» finn ein saker knytt til studiesituasjonen som får uheldige konsekvensar for studentane, men som ikkje naturleg fell inn under ein av dei andre kategoriene.

Det er per i dag ikkje nokon standard for korleis studentomboda i Noreg fører statistikk over saker. På bakgrunn av dette er det ikkje mogleg å gjera konkrete samanlikningar opp mot andre institusjonar når det kjem til sakstypar, tilfang etc. Ulikskapen mellom institusjonane gjer det òg vanskeleg, då det er visse sakstypar som er meir aktuelle andre stader. Eit døme

på dette er høgskular og universitet med helse- og undervisningsretta utdanningar med praksis der det vert gjort skikkavurderingar, noko som ikkje er aktuelt på NHH. Tilsvarende er det heller ikkje krav til vandel på NHH, slik det er i ein del studium på andre institusjonar. Ei direkte samanlikning opp mot andre institusjonar er slik ikkje tenleg.

Basert på statistikk frå årsrapportane til andre studentombod er det likevel ikkje noko som tilseier at tilfanget av saker skil seg nemneverdig på NHH samanlikna med andre institusjonar, justert for talet på studentar. Tvert om ser det ut til å vera færre studentar pr. sak på NHH enn elles i sektoren.

Under punkt 6 «Innspel til NHH» vil det bli gått nærare inn på konkrete område NHH vert tilrådd å sjå nærare på for å vurdere om det bør gjerast endringar.

5. OPPFØLGINGSPUNKT FRÅ 2017

Forskrift

I årsrapporten for 2017 vart det særskild trekt fram at 2017 hadde vore prega av utdaterte forskrifter som ikkje var i samsvar med gjeldande praksis og organisering av studia ved NHH. Vidare vart det peika på at NHH ikkje var ajour med å publisera gjeldande forskrifter i Norsk Lovtidend slik kravet etter fvl. § 38 er.

Før sommaren 2018 vedtok styret ved NHH ny studieforskrift, noko som har vore veldig positivt mtp. å avhjelpa problema som kom av den gamle.

Tilgang til advokat

Studentombodet kom i førre årsrapport med ei klar tilråding om å gjera endringar slik at studentane sin rett etter uhl. § 4-8 femte ledd til advokat betalt av NHH kjem til rett tid. Bakgrunnen for dette var saker med studentar som oppfyller kravet til fri rettshjelp, men som ikkje fekk det før NHH var ferdig å førebu saka for klagenemnda.

Studentombodet erfarer frå 2018 at retten til advokat framleis vert utløyst for seint,³ noko som gjer at bidraget advokaten kan koma med vert mindre enn kva som ville vore tilfelle elles.

Studentombodet vart i juni 2018 kontakta av prorektor for utdanning med spørsmål om å delta i ei gruppe som skulle sjå på dette og andre spørsmål knytt til gangen i saker som skal, eller kan enda opp hjå, klagenemnda. Denne gruppa hadde sitt fyrste møte i mars 2019 og har i ila. våren 2019 sett på korleis prosessen for saker som skal opp for klagenemnda kan utbetrast for å sikra både studentane og NHH sine behov for mellom anna kontradiksjon og grundigheit. I mai vart forslag til nye føringar som handsaming av denne typen saker lagt fram og godkjend av prorektor for utdanning.

³ Sjå vurderinga frå Årsrapport 2017 knytt til kva tid retten slår inn.

Tidsfristar

Førre årsrapport trakk særskild fram problem knytt til brot på fvl. § 11 a sitt krav om at NHH skal «forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold». Brota som vart trekt fram knytte seg både til tradisjonelle forvaltningsvedtak og karaktervedtak i samband med sensur.

Studentombodet har ikkje i same grad som i 2017 motteke klager på lang sakshandsamingstid og brot på eigne fristar, men har sett døme på det same òg i 2018. Det kan særskild nemnast ei sak der det tok om lag eit år frå klage på avslag vart sendt til ho vart handsama.

Grunngjeving av vedtak

Forvaltningslova § 24 er klar på at «[e]nkeltvedtak skal grunngis». Dette må sjåast saman med eit ulovfesta forholdsmessigprinsipp som tilseier at dess meir inngripande vedtaket er, dess meir grundig må grunngjevinga òg vera.

Studentombodet trakk i 2017 fram manglande grunngjeving i samband med både ordinære forvaltningsvedtak og karaktervedtak i samband med sensur.

Sjølv om studentombodet har sett ei tydeleg forbetring i korleis vedtaka på NHH blir gjort og grunngjevne, er det likevel i for stor grad slik at grunngjevinga ikkje i tilstrekkeleg grad set den det gjeld i stand til å setja seg inn i kva som er vektlagt i vedtaket. Som eit døme på dette kan det nemnast at ein student tok kontakt etter å ha fått følgjande grunngjeving frå sensor:

«Oppgave 1 ble vurdert til karakteren E på alle tre spørsmål. Oppgave 2 ble vurdert til karakteren E til D på begge spørsmål. Totalt E.»

Sensoren har her ikkje gått inn på styrker og svakheiter med innleveringa, og det er då ikkje mogleg for studenten å vurdere om det er lagt vekt på utanforliggjande omsyn eller om sensuren har vore forsvarleg.

Studentombodet vil difor understreka viktigheita av at dei som gjer vedtak er kjende med si plikt til å grunngje vedtaka på ein tilstrekkeleg god måte. Dette må inngå som ein del av opplæringa av vitenskapleg og administrativt nyttilsette, sensorar og kompetansehevinga for personar som allereie jobbar på NHH.

Rehabilitering

Studentombodet peika i førre årsrapport på at den som ikler stillinga er føreslege flytta frå cellekontor til ei aktivitetsbasert sone, og peika i den samanheng på at ein vanskeleg kan sjå korleis det skal vera mogleg å oppretthalda den strenge og lovpålagde teieplikta (intern og ekstern) som ligg til stillinga når ein er organisert slik. Det vart understreka at slik studentombodet ser det vil det ikkje vera mogleg å sikra at informasjonen blir halden konfidensiell i eit landskap med 12-14 andre, noko som i praksis vil innebera eit brot på teieplikta etter forvaltningslova § 13.

I mai 2019 vart det klart at studentombodet skal plasserast i Forskingsadministrativ avdeling frå sommaren 2019, noko som gjer at denne problematikken løyser seg.

6. INNSPEL TIL NHH

Som det er gjort greie for over har studentombodet gjennom 2018 handsama eit breitt spekter av saker. Studentane som kjem til studentombodet har i nokre tilfelle saker som klar ikkje kan føra fram, medan det i andre tilfelle er gjort materielle eller prosessuelle feil som er i direkte strid med gjeldande regelverk. Ein tredje kategori saker er dei der det ikkje i seg sjølv er gjort noko som er i strid med lov eller forskrift, men likevel er problematiske sidan utfallet får uheldige og vilkårlege konsekvensar for studentane.

I kva grad ein student vel å gå vidare med ei sak etter å ha vore i kontakt med studentombodet varierer. Nokre saker stoppar etter at studenten har vore i kontakt med studentombodet, andre vert oppklara, medan andre igjen går vidare til klagenemnda.

Under vert det trekt fram nokre døme på forhold som studentombodet har sett på som problematiske i 2018. Nokre av desse forholda har studieadministrativ avdeling sjølv sett på som problematiske og det har blitt sett i verk tiltak for å avhjelpa problemet, anten på eige initiativ eller etter innspel frå studentombodet direkte eller via ein student.

Tilrettelegging

Universitets- og høgskulelova § 4-3 femte ledd slår fast at:

«Institusjonen skal, så langt det er mulig og rimelig, legge studiesituasjonen til rette for studenter med særskilte behov. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles ved det enkelte studium»

Loverket stiller slik strenge krav til individuell tilrettelegging for studentars fysiske og psykiske sjukdom. Vilkåra for å nekta tilrettelegging er kort oppsummert at det ikkje let seg gjera anten praktisk eller på ein fagleg forsvarleg måte, eller at det fører til ein uhøveleg stor byrde økonomisk.

Føresegna i universitets- og høgskulelova (uhl.) uhl. § 4-3 femte ledd må sjåast i samanheng med likestillings- og diskrimineringslova § 21 fryste ledd som slår fast at hovudregelen er at:

«Elever og studenter med funksjonsnedsettelse ved skole- og utdanningsinstitusjoner har rett til egnet individuell tilrettelegging av lærested, undervisning, læremidler og eksamen, for å sikre likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter».

Med ein så klar hovudregel vert det stilt strenge krav til grunngeving av eventuelle unntak.⁴ Slik studentombodet ser det må det mellom anna leggjast fram konkrete utrekningar på kva

⁴ Sjå mellom anna prinsippa om proporsjonalitet i Høgsteretts dom Rt. 1981 s.745.

kostnaden vert for at ein skal kunne seia at det vert for dyrt og det må gjerast ei konkret vurdering for å visa konsekvensane av ynskja tilrettelegging viss ein meiner det ikkje er fagleg forsvarleg. Vurderinga skal gjerast individuelt og konkret.

Studentombodet kjenner til saker der studentar melder at dei har blitt rådd frå å melda seg opp til eit kurs, av omsyn til at tilrettelegging er vanskeleg. Her har det ikkje blitt gjort eit vedtak om tilrettelegging, men ein har teke snarvegen gjennom å tilrå studenten å ikkje ta det konkrete kurset. Dette er truleg gjort i beste mening, men er slik studentombodet ser det i strid med god forvaltningsskikk og eit brot på plikta til å leggja til rette for studentar med særskilde behov. Mange studentar vil oppleva dette som eit vedtak eller at det ikkje er mogleg, og får slik ikkje moglegheita til å få ei reell prøving og eventuell klagemoglegheit.

Digital levering av eksamen

I løpet av 2018 har det vore ei rekkje saker som gjeld problemstillingar knytt til levering av digital eksamen. Dette er ein naturleg følgje av at NHH har ein såpass stor del av sine eksamenar digitalt. Sakene gjeld i all hovudsak studentar som har freista å levera oppgåva si, men som blir nekta som følgje av at eksamenstida er ute.

Studieforskrifta § 4-3 fyrste ledd andre punktum slår fast at «fastsatte frister knyttet til en vurderingsordning er absolutte», noko som gjer at det i dei fleste tilfella ikkje grunnlag for å krevja å få levert etter fristen. Trass i at forskrifta er klar, er det like fullt eit reelt problem at så mange studentar ikkje leverer i tide. Konsekvensane for dei det gjeld potensielt er store, og i ytterste tilfelle kan eitt sekund bety skilnaden på uteksaminering dette semesteret eller neste.

Studentombodet er kjend med at dette vert kommunisert i ulike kanalar, men meiner på bakgrunn i talet saker som har kome inn knytt til denne problematikken at NHH bør sjå på om det kan kommuniserast tydelegare at fristen er absolutt. Studentombodet er kjend med at det i fleire av sakene der studentar har levert for seint så skuldast dette at studenten har vore innlogga i WiseFlow tidlegare i eksamensgjennomføringa og har trudd at han eller ho framleis er logga inn då det skal leverast. I mellomtida har studenten automatisk blitt logga ut som følgje av inaktivitet, noko som gjer at kandidaten ikkje får levert. Denne utlogginga har då ikkje blitt synleggjort i studenten sitt skjermbilete, noko som gjer at det kan ta noko tid før studenten vert merksam på at han eller ho ikkje får levert.

Studentombodet har vore i kontakt med studieadministrativ avdeling om denne problemstillinga og forstår det som at det vert jobba opp mot dagens leverandør for at det skal bli gitt eit varsel når ein vert logga ut som følgje av inaktivitet. Det å få på plass ei slik løysing vil vera eit effektivt tiltak som kan vera med å få ned talet innleveringar som kjem for seint.

Sjølv om føringane i studieforskrifta § 4-3 er klare på at fristar er absolutte, følgjer det likevel av god forvaltningsskikk at det i særskilde tilfelle må opnast for å ta imot klager, søknadar

etc. sjølv om fristen er objektivt er broten.⁵ Slike særskilde tilfelle kan typisk vera straumbrot, teknisk svikt, brot på internett etc.

Studentombodet er kjend med saker der innlevering har blitt avvist utelukkande ved å visa til studieforskrifta § 4-3, og der dette for studenten vert framstilt som ein absolutt regel som ikkje har unntak. Det må her understrekast at sakshandsamaren som får tilsendt ei oppgåve som er levert for seint har ei plikt til å klargjera om det gjer seg gjeldande omstende som kan tillata at oppgåva vert levert, sjølv om fristen er ute.

Som sakshandsamar i offentleg verksemd har ein ei plikt til å sikra at saka er så godt opplyst som mogleg, jf. fvl. § 17. Kor langt denne plikta strekkjer seg må vurderast konkret sett opp mot sakas viktighet. Det kjem likevel eksplisitt av fvl. § 11 at ein har ei rettleingsplikt og at denne har som føremål å gjer partane og eventuelle andre interessentar moglegheit til å «vareta sitt tarv i bestemte saker på best mulig måte». Denne plikta gjeld primært i det tilfellet at studenten ber om hjelp, men òg «når sakens art eller partens forhold gir grunn til det».

I ei rekkje saker er det urealistisk å venta at studenten er kjend med kva god forvaltningskikk, uskrivne prinsipp, forvaltningspraksis etc. seier. Når konsekvensane då i tillegg er store for studentane, slik som ved sein levering, jukesaker etc. har sakshandsamarane ei viktig rolle når det kjem til å undersøkje om det er omstende som tilseier at studenten likevel skal få medhald.

Juks på eksamen

Fleire studentar har i samband med ulike saker, og uavhengig av kvarandre, nemnt for studentombodet at det skjer mykje juks på NHH. Studentombodet har ikkje verifisert påstandane, men har vurdert dei aktuelle studentane si uro som reell.

NHH har etter uhl. § 3-9 (1) ei plikt til å «sørge for at kandidatenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvet og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte». I dette ligg det mellom anna ei plikt til å ha system, varslingsrutinar etc. som skal bidra til å oppdaga juks på ein effektiv måte. NHH har i dag system for plagiatskontroll, men tilbakemeldingane studentombodet har fått går på at dette er enkelt å omgå og at det må gjerast noko med haldningane.

Særskild utfordrande er dette i samband med gruppeoppgåver. Denne typen innleveringar set studentane i ein særskild vanskeleg situasjon i det tilfellet at ein av gruppemedlemmane juksar, då det endelege produktet skal leverast i samla. Ofte vil det ikkje vera mogleg for dei andre gruppemedlemmane å vita om det har blitt juksa, og i det tilfellet at det vert oppdaga vil det ofte ikkje vera eit reelt alternativ å ikkje ta del i gruppa sitt arbeid, då det vil verka inn på progresjonen i tillegg til risikoen for sosiale sanksjonar.

⁵ Sjå mellom anna kodifiseringa av dette i samband med klagefristar i fvl. § 31.

På bakgrunn av dette må NHH må tydeleg kommunisera kva studentar skal gjera viss ein opplever å stå i ein situasjon der ein mistenkjer at med-studentar juksar. Det er viktig at dette vert synleggjort på nettsidene, slik at det ikkje er naudsynt å personleg ta kontakt med nokon, då terskelen for dette er urimeleg høg i denne typen saker.

NHH bør òg sjå på om det i studiet i tilstrekkeleg grad vert sett fokus på studentane sitt ansvar for reieleg tilnærming til studiet og at ein potensielt kan utsetja medstudentar for risiko.

Særskild om kva hjelpemiddel som er eigna for juks

I 2018 vart det meldt mistanke om juks i ei rekkje saker som etter noko tid vart lagt vekk som følge av at gjenstandane vart vurderte som ikkje er eigna for juks. Studentane står i denne typen saker melder at påkjenninga er stor, då det for mange vert opplevd som særskild dramatisk å bli skulda for juks og risikera annullering, utestenging og stigma knytt til å ha blitt teke for juks på eksamen. Dette gjer at mange studentar melder frå om at dei slit med søvn og konsentrasjon etter at dei har blitt konfrontert med mistanken. Dette er særskild uheldig når studenten står framfor fleire eksamenar.

Når det er sagt er det vanskeleg å koma unna at det vert initiert prosessar knytt til mistanke om juks som etter noko tid vert lagt vekk eller som i klagenemnda ikkje vert vurdert som juks. Dette gjer det likevel ikkje mindre dramatisk for dei som står midt i det og NHH må så langt det let seg gjera sikra at så fort som mogleg vert avklara om det er grunnlag for å gå vidare med ei sak eller ikkje.

I 2018 har det ved fleire høve blitt konkludert med at tilhøvet det er starta prosess rundt ikkje gjaldt hjelpemiddel som var eigna for juks. Det har her vore tale om tekniske og analoge gjenstandar som har vore tilgjengelege for studenten under eksamen, men som ikkje har kunne gitt studenten ein fordel.⁶ Det har likevel teke opp mot ei veke å leggja vekk denne typen saker.

Studentombodet er innforstått med at saker som er meldt inn frå eksamensvakter om mogleg juks må handsamast skikkeleg, og at dette kan ta noko tid, men stiller spørsmål med om det er naudsynt å bruka fire arbeidsdagar blanke A4-ark på pulten til ein student ikkje er eit hjelpemiddel som er eigna for juks og slik omfatta av uhl. § 4-7.

Dårlege engelskkunnskapar hjå eksamensvakter

Studentombodet har ilt. 2018 fått fleire tilbakemeldingar frå studentar som uavhengig av kvarandre har peika på dårlege engelskkunnskapar blant eksamensvaktene på eksamenar der det er mange utanlandske studentar. Studentane har meint at dei aktuelle vaktene ikkje

⁶ Det visast her mellom anna til Høgsteretts dom Rt. 2015 s. 995 avslutt 40.

har forstått kva dei studentane har sagt og enno mindre klart å uttrykkja seg på engelsk. I ei av sakene meinte studenten at dette hadde fått direkte følgjer for vedkomande.

Dette vart spelt inn for eksamenskontoret pr. epost før jul 2018 som ville sjå nærare på dette problemet. Studentombodet vil understreka viktigheita av at eksamensvaktene er i stand til å kommunisera med studentane dei skal ha tilsyn med.

Trakassering

2018 var prega av mykje merksemd i media kring seksuell trakassering på NHH. Studentombodet er i utgangspunktet ikkje ein varslingskanal i denne typen saker og har inga formell rolle i saker som gjeld varsling, men er tilgjengeleg for studentar som måtte ynskja det.

I denne typen saker ligg det til studentombodet si rolle som ein nøytral tredjepart at alle partar kan søkja råd og rettleiing. Dette inkluderer òg dei som vert skulda for trakassering.

Studentombodet har inntrykk av at dagens rutinar for handsaming av saker knytt til trakassering fungerer bra.⁷ Det er likevel viktig å kontinuerleg revurdera eigne rutinar, sikra at dei som treng informasjon om korleis ein varslar lett finn fram til dette. Vidare må sakene vert handsama raskt, men grundig.

⁷ Studiebarometeret for 2018 viser at fleirtalet har fått informasjon om varsling og veit kvar dei kan finna informasjon om korleis ein varslar.